

800 miljoen moet stervende bossen redden

Achtergrond - 26 september 2019 - Auteur: Lynn Stroo

De bossen in Duitsland zijn in nood. Droogte, hitte, bosbranden en de rap oprukkende schorskever zorgen ervoor dat bomen in groten getale doodgaan. Op een crisistop woensdag in Berlijn over dit *Waldsterben* werd duidelijk dat er 800 miljoen euro overheidsgeld komt om de bossen te redden.

“De situatie van de bossen is ongelooflijk ernstig”, [stelde minister van Landbouw Julia Klöckner](#) (CDU) eerder. De afgelopen tijd bezocht ze verschillende bossen in Duitsland om de schade met eigen ogen te zien. Op haar uitnodiging kwamen in Berlijn zo’n 200 experts en vertegenwoordigers van belangengroepen en deelstaten bijeen.

De top resulteerde in een pakket toezeggingen, waarvan de belangrijkste is dat de regering 547 miljoen euro voor de komende vier jaar beschikbaar stelt. De rest van de 800 miljoen moet van de deelstaten komen. Van dat geld worden nieuwe bomen geplant en moeten bossen beter beschermd worden tegen de gevolgen van klimaatverandering.

Enorme schade

De schade aan de Duitse bossen is nog groter dan werd aangenomen, bleek woensdag op de *Waldgipfel*. Sinds 2018 ging [180.000 hectare](#) bos verloren. Een belangrijke oorzaak is klimaatverandering, die hitte, droogte en stormen met zich meebrengt.

Het jaar 2018 was [extreem heet en droog](#), waardoor bossen in heel Duitsland in de problemen kwamen. Alleen al door bosbranden ging een gebied zo groot als 3300 voetbalvelden in vlammen op. Experts waarschuwen dat 2019 misschien nog wel erger zal uitpakken. Ook de afgelopen maanden viel er veel te weinig regen. De verwachting is dat in 2018 en 2019 samen 105 miljoen kubieke meter dood hout is ontstaan. “De Duitse bossen zijn sneller getroffen door klimaatverandering dan verwacht”, [zei Klöckner woensdag](#) op de top.

Schorskever

Geen boom lijdt zo onder de omstandigheden als de spar. Deze snelgroeiende boom is de meest voorkomende soort in Duitsland. Ongeveer [25 procent](#) van het bosoppervlak is ermee begroeid. Door de droogte verzwakken de naaldbomen, waardoor ze makkelijk ten prooi vallen aan de *Borkenkäfer*, de schorskever. Het beestje

maakt gangen tussen de stam en de schors waardoor de boom uiteindelijk sterft.

Gezonde sparren kunnen zich met hars weren tegen de binnendringers. Maar als er te weinig watertoevoer is voor de aanmaak van hars, en schorskevers te talrijk zijn, dan verliezen de bomen de strijd. Normaal sterft 90 procent van de kevers als het kouder wordt in de herfst en winter. Door de milde winters van de afgelopen twee jaar is [90 procent](#) van de schorskevers blijven leven.

Door de milde winters is 90 procent van de schorskevers blijven leven. Op de Feldberg, de hoogste berg van Baden-Württemberg, is goed te zien wat de kever aanricht. Zo'n 1000 meter boven zeeniveau is het aanzienlijk koeler dan in de rest van Duitsland. Daarom dachten experts dat de kever zich hier [niet goed kon voortplanten](#). Maar deze zomer is het plotseling goed mis. De dode sparrenbomen in dit stukje Schwarzwald zijn niet te missen. Op de bast zijn de gaatjes van de kever te zien. De takken hangen er treurig verdroogd bij. De oranje markeringen op de schors geven aan welke bomen gekapt worden. De dode bomen moeten zo snel mogelijk het bos uit zodat de schorskever geen nieuwe eitjes kan leggen. Dat is voor de twee miljoen bosbezitters in Duitsland een enorme klus.

Getroffen gebieden

In Baden-Württemberg zijn de problemen nog lang niet het grootst. Het Teutoburger Wald, een gebied dat zich uitstrekt over Nedersaksen en Noordrijn-Westfalen is bijzonder getroffen en ook in het Harzgebergte, het Thüringer Wald en de bossen in Saksen zijn de problemen groot.

Het aanbod aan hout is momenteel zo groot, dat de houtprijs is ingestort. "Veel bosbezitters kunnen hun hout niet meer verkopen", zegt Georg Schirmbeck, voorzitter van de Duitse Raad voor de Bosbouw, [de Forstwirtschaftsrat](#).

Hoe de miljoenen worden verdeeld is nog niet duidelijk, maar ze zijn niet bedoeld voor compensatie van de schade. Wel zal de aanplant van miljoenen nieuwe

bomen worden gestimuleerd. De bossen zijn immers ook belangrijk omdat ze jaarlijks [120 miljoen ton CO2](#) uit de lucht halen in Duitsland.

Minister Klöckner roept bosbezitters op om bij nieuwe aanplant niet alleen voor spar en den te kiezen. Gemengde bossen, met inheemse loof- en naaldbomen, zijn hopelijk beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering. Ook wil de minister een ander jachtbeleid, zodat herten de jonge boompjes niet direct opeten.

Gemengde bossen, met inheemse loof- en naaldbomen, zijn hopelijk beter bestand tegen de gevolgen van klimaatverandering

Schirmbeck noemt het plan van de overheid een [eerste stap](#), maar zegt dat er in de toekomst veel meer geld nodig is. Samen met de vereniging van boseigenaren had hij 2,3 miljard euro van de minister gevraagd. [Ook verschillende Duitse natuurorganisaties zijn kritisch](#). In een gezamenlijke verklaring lieten ze afgelopen week al weten dat geld niet genoeg is, ze willen een 'ecologische verandering in het Duitse bosbeleid'. De huidige boscrisis komt volgens hen niet alleen door klimaatverandering, maar ook doordat het bos al tientallen jaren intensief wordt gebruikt voor houtproductie. De omschakeling van de kwetsbare kunstmatige naaldhoutbossen naar meer natuurlijke loofbossen verloopt veel te langzaam, vinden ze.

De natuurorganisaties krijgen bijval van de minister van Milieu Svenja Schulze (SPD), die na de top [twitterde](#) dat het geld van de overheid moet gaan naar boseigenaren die het belang van de natuur en klimaatbescherming voorop stellen, en niet de houtproductie.

Eerste prioriteit is nu om aangetaste bomen uit het bos te verwijderen, voor de kever nieuwe eitjes legt. Dat veel bossen particulier bezit zijn maakt het niet eenvoudiger. "Als bosbezitters lange tijd geen inkomsten uit hun bos genereren, verliezen ze de zin om bomen te ruimen", zegt [Schirmbeck](#). Volgens hem is het nu vooral zaak te zorgen dat eigenaren van kleine bosgebieden meehelpen de schorskever met zijn onstilbare honger te dwarsbomen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/33529/800-miljoen-moet-stervende-bossen-redden>